

7 5250.

Postimees

Ühised

---

laulud.

Jakobi Rahva Hariduse
Seltsi väljaanne, 1913.

A. 5250.

E. Pell.
Pm. 918.

Ühised laulud.

Pidudel ja koosolekutel laulda.

Jakobi Rahva Hariduse Seltsi väljanne,
Pärnumaal 1913 a.

„Meie Kodumaa“ trükk, Pärnus.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

37528

Isamaa laulud.

Isamaa mälestus.

Isamaa ilu hoieldes,
waenlaste wasta wõideldes
warisefid wapräd wallad,
kolletafid kihelkonnad
muiffse põlwe mulla alla.

Isamaa ilu hoieldes,
waenlaste wastu wõideldes
warisefid wapräd wallad,
kolletafid kihelkonnad
muiffse põlwe mulla alla.

Nende mure muljutused,
nende piina pigistused,
muiffsed kallid mälestused,

∴ ∴ ∴ kostku meile kustumata. ∴ ∴ ∴

Kalewipoeg, lissejuhatas 157—165.

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm.

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm,
kui kaunis oled sa;

∴ Ei leia mina iial teal,
see suure laia ilma peal,
mis mul nii armas oleks ka,
kui sa mu isamaa! ∴

Sa oled mind ju sünnitand
ja üles kasvatand,
∴ lind tänan mina alati,
ja jään sul truiks surmani.
Mul kõige armsam oled sa,
mu kallis isamaa! ∴

Su üle Jumal walwaku,
mu armas isamaa!
∴ Ta olgu sinu kaitseja
ja wõtku rohkest õnnista,
mis iial ette wõtad sa,
mu kallis isamaa! ∴

1. W. Janfen.

Kodumaa.

Kas tunned maad, mis Peipsi rannalt
käib Lääne mere rannale,
ja Munamäe metsalt, murult
käib lahke Soome lahele?

• See on see maa, kus minu häll
kord kiikus ja mu isadel,
seft laulgem nüüd ja ikka ka;
see ilus maa on minu kodumaa!

Siin teretawad metsa ladwad
nii lahkelt järwi, rohumaid,
siin taewa wihmal oras wõsub
ja päike paistab wilja päid.
See on see maa, kus minu häll
kord kiikus ja mu isadel,
seft laulgem nüüd ja ikka ka:
see ilus maa on minu kodumaa!

Siin kaswab Eesti meeste sugu
ja sammub wabadusele!
Siin kaswab priskelt Eesti neiu
ja sirgub Eesti peiule.
See on see maa, kus minu häll
kord kiikus ja mu isadel,
seft laulgem nüüd ja ikka ka:
see ilus maa on minu kodumaa!

Siin tõstab rahwas põllurammu
ja matab endist wiletsust,

siin püüab rahwas waimu walgust
ja wõidab wõimsalt pimedust.
Oh tõotagem südamest,
me mehed olla igawest,
ja laulgem nüüd ja lõpmata:
Ia kofu, kaswa, kallis kodumaa!

— — — — — Dr. M. Weske.

Sind surmani.

Sind surmani küll tahan,
ma kalliks pidada,
mu õitsew Eesti rada,
:: mu lehkaw isamaa! ::
Mu Eesti wainud, jõed
ja minu emakeel,
teid kõrgeks kiita tahan,
:: ma surma tunnil weel. ::
Kuis on su pojad wagad,
nii waprud tugewad!
Su tütreid nagu lilled,
:: nad õitwad nāgusad! ::
Ja sinu tuul ja päike
sind õitsel hoiawad,

ja kõrged kotka tiivad,
 :: kuis hellast' katavad! ::
 Ja tihti siiski leian
 su filmis pisaraid?
 Mu Eestimaa, oh looda:
 :: ka ajad muudavad! ::
 Meil tulewased tunnid
 weel toowad kinnitust!
 Käi kindlalt! Pea kõrges!
 :: Æg annab arutust.

— Eldia Koidula

Ilus oled, isamaa.

Minge üles mägedele,
 tuule õrna õhule!
 Waatke alla oru põhja
 üle lille hiilguse!
 Waatke kuidas oja keerleb
 läbi luha läikiwa!
 Ja siis hüüdke alla orgu:
 :: ilus oled, isamaa! ::
 Waatke, metsad pilwe poole
 tõstwad latwu uhkuses;

kuulge kuidas kaafik kohab
lehkawates lehtedes!
Waatke jõed, järwed läikwad
metfas wirwendusega!
Ja siis hüüdke metfa poole:
:,: ilus oled, isamaa! :,:

Waatke, rohke rukis hällib
uhke nurme nõlwadel,
tõuwili tõotab anda
rohket saaki sügisel.
Wiljapuude okste ofsas
hiilgwad anded iluga!
Ja siis hüüdke üle nurme:
:,: ilus oled, isamaa! :,:

Waatke, karja lustipidu
leherikkas lepikus!
Kuulge karjalaste laulu
wastuhelkjas wõsikus.
Waatke, kuidas kõrgel wõlwil
taewas hiilgab sinaga!
Ja siis hüüdke taewa poole:
:,: ilus oled, isamaa! :,:

—————
Dr. M. Weske.

Eestima, mu isamaa.

Eestima, mu isamaa,
kuis mul armas oled sa!
Murravad ka tormid, tuuled
sinu wiimsed tammepuud,
siiski hüüavad mu huuled:

:: „Eestima, sul annan suud!“ ::

Eesti waprud wanemad
waimuwallasst waafawad;
peas neil paistwad pärli kroonid,
wõidulaulud kõigil suus.

Kojas kuninglikud troonid,
:: kuldised kandlid palmipuus. ::

Eestima, su mehe meel
pole mitte surmad weel!
Nõuab surm ka rohket lõikust
suure sõja käraga.

Truiks jääme isamaale
:: wiimse were tilgani! ::

Fr. Kuhlbars.

Mu isamaa on minu arm.

Mu isamaa on minu arm,
kel südand annud ma,
sul' laulan ma, mu ülem õnn,
mu õitsew Eestimaa!

Su wolu südames mul keeb,
su õnn ja rõõm mind rõõmsaks teeb
::: mu isamaa! :::

Mu isamaa on minu arm,
ei teda jäta ma,
ja peaks sada surma ma
ta pärast surema!

Kas laimab wõõra kadedus,
sa siiski elad südames,
::: mu isamaa! :::

Mu isamaa on minu arm,
ja tahan puhata,
su rüppe heidan unele,
mu püha Eestimaa!

Su linnud und mul laulawad,
mu põrmust lilled õitsewad,
::: mu isamaa! :::

L. Koidula

Mu meeles seisab alati.

Mu meeles seisab alati
mu hiilgaw isamaa,
kus rahwas waikne südamlük
ja lootuses nii kannatlik:
mu armas kallis maa,
kus rahwas waikne südamlük
ja lootuses nii kannatlik:
mu armas kallis maa,
mu armas kallis maa!

Kuis kukulind siin kõrgelt hüüd',
kuis metsad kohawad
ja orud rahun hingawad,
kus lehed kaunit hiilgawad,
ja ehad punawad!
ja orud rahun hingawad jne.

Weel kõlab keel siin kindlasti
ta wanal alusel;
weel mäed siin juttu westawad
ja orud kõnet kannawad,
suus lõnu lehtedel!
weel mäed siin juttu westawad jne.

Ja Eesti poegest tunnistas
meil sõnariikas heal:
Nad wahwad wõitjad sõdades
ja käiwad kündes, külwates
siin isa pinna peal!
Nad wahwad wõitjad sõdades jne.

J. W. Jannsen

Isamaa hiilgawa pinnala paistab

Isamaa hiilgawa pinnala paistab
kodu mul kaunike, kallike;
isamaa sinawa wõlwilta waatwad,
wilkumad koidud meil oruse.

∴ Hoi la-la-la-la-la! ∴

Õitse ja haljenda, Eestlaste maa!

Kukulind kauniste kõrwu meil kostab,
äratab ülesse lootuse;
helinal õhud ja healed meil hüüdwad,
helinal saadawad südamet.

∴ Hoi la-la-la-la-la! ∴ jne.

Walwamas isamaa waim meie wahel
looduses liikumas linnula,

lūda ei aina wõi wangis sa wiibi,
hõiska ja helise, õnnis suu!
∴ Hoi l -la-la-la-la! ∴ jne.

L. Koidula.

Eestimaa.

Eestimaa, üle kõige ta!
Kenam ka, üle ilma maa.
Eesti laul üles kõrges läeb,
Eesti mees rõõmus, tugew jäeb
Eesti põllul, Eesti aasal,
Eesti nurme nukkadella
paistab päike, elu läike,
seega kosub rõõmus eestlane.

Eestimaa, üle kõige ta.
Kenam ka, üle ilma maa!
Eesti lõök, jõudu annab ta,
Eesti jook magus maitseb ka!
Eesti peiud, Eesti neiud,
nägušamaid kas ka leiad?
Rõõmus laul õnnes hüppab,
seega kosub rõõmus eestlane!

Eestimaa, üle kõige ta,
Kenam ka, üle ilma maa!
Eesti põld hästi haritud,
Eesti kuld, tões korjatud!
Armas isa, helde ema,
sinu hoole all on kena!
Waikne maja, pehme ale,
seega kosub rõõmus eestlane!

Eestimaa, üle kõige sa,
Kenam ka, üle ilma maa!
Eesti kuub, kare tunda küll,
selle all, süda nii kui kuld!
Eesti mees, see ikka mõtleb,
tänu oma keisril ütleb!
Palub kõrgest õnne, terwist,
seega kosub rõõmus eestlane!

—
J. Nõmmik.

Mu isamaa armas.

Mu isamaa armas,
kus sündinud ma,
sind armastan ma järjest,
sind kiidan lauluga.

Ei seedrid, ei palmid
ei kaswa me' maal,
meil siiski kenad männid
ja kuused, kased ka.

Ei hõbedat, kulda
ei leita me' maal,
meil wiljakandjat mulda
on siiski küllalt teal.

Su poole ma hüüan,
sul fruiks ma jään,
kuni ma ükskord suren
ja oma hauda läen.

Rahwalaul.

Wanemuine.

Kui Kungla rahwas kuldsel a'al
kord istus maha lööma,
siis Wanemuine murumaal
läks kandli lugu lööma.

∴ Läks aga mefja mängima,
läks aga laande lauluga! ∴

Sealt saiwad lind ja lehepuu
ja loomad laulu lugu;

siis laulis mets ja mere tuu
ja Soome rahwa lugu.

::: Läks aga... jne.

Siis Endla piiga, woolas wiis,
sai noori päiwi näha,
ja Murueide tütred siis
tal panid pärja pähe.

::: Läks aga... jne

Ma mängin mättal hiie teel
ja õhtu hilja õues
ja Wanemuise kandli heal
see põksutab mul põues.

::: Läks aga... jne.

Fr. Kuhlbars.

Priius.

Priius kallis anne
taewa kingitus ;
kõigile toob õnne
sinu waliffus ;
kus sind pole leida,
seal on wileffus.
Meie poole heida,
kallis warandus !

Ei küll pane tähel'
sind weel kõik maailm ;
weel on mihmel mehel
süda sulle külml.
Siiski pean mina
wäga kalliks sind,
sest et peastlid sina
orjapaelust mind.

Eesti wennad, armsad,
teil on priius käes,
olgem wahwad, warmad
seda pruukides.
Edasi oh jõudkem
suure hoolega !
Waimu-priiust nõudkem
kõige elu-a'a !

Waimu-priiust nõudkem,
ütlen ükskord weel,
selle poole sõudkem
kärmeist' kiirel teel !
lätkem, wennad, maha
endist rumalust,

ärgem tahtkem paha,
nõudkem õpetust.

Kül see orja põli
mis kord waewas teid,
wäga hirmus oli;
siiski ütlen nüüd:
Rumaluse paelad
hirmsamad on weel,
peastke omad kaelad
lahti neist ja meel!

Dr. K. A. Hermann.

Waprad wennad.

Waprad wennad, kallid kaimud,
õrnad õek'sed!
Tõstke pead, te' muinas waimud,
Taara taimeksed!
Kuulge, kuidas kaasik kohab
Taara mäela,
Wanemuise mängul mühab,
ime wäela!
Waatke, Linda laste silmas
priius sätendab

nüüd, sest Eesti waimu-ilmas
Lehtkuu naeratab!

Juba lõõnud pungad lahti
hariduse puus.

Oh, mis ilus walgust wahti,
päewa tõusu suus.

Taaralastel rõõmu pidu:

Kalew kodu tuln'd!

Surmast ärkand elu-idu,
lein on lõppenud!

Linda wõidupärga palmib
kalli kaasale.

Salme weimewakka walmib,
Tähte-Pojale.

Tagametsa taadi talus
teadus tärkamas.

Mäel ja metsas, soos ja salus
elu ärkamas!

Juba peerud kahel ossal
lausa loidawad.

Õigus, tõde maal ja metsal
teeda näitawad.

S. Rotalla.

Jumal, Keisrit kaitse Sa!

Jumal, Keisrit kaitse Sa!
Wägewalt, kuulsalt,
walitse kiituseks, kiituseks.
Elagu kaua Ta,
walitsegu auga.
Jumal, Keisrit kaitse Sa!

Mitmesuguse siisuga laulud.

Ema süda.

Üks paigake siin ilmas on,
kus warjul fruudus, arm ja õnn;
kõik, mis nii harw siin ilma peal,
on pelgupaika leidnud seal.

Kas ema südant tunnend sa?
Nii õrn, nii kindel, muutmata!
Ta sinu rõõmalt rõõmu näeb,
su õnnetusest osa saab.

Kui inimeste liikuwat
auu, kiitust, sõprust tunda saad,
kui kõik sind põlgwad, wiikawad,
kui usk ja arm suft langewad:

Siis ema süda ilmsiks läeb,
siis weel üks paik sul' ilmas jäeb,
kus nutta julged igal a'al
truu, kindla ema rinna na'al.

Mõnd' kallist südand kaot' sin,
mis järel nuttes leinasin.

Äg andis teised tagasi:
ei ema südand iialgi.

L. Koidula.

Kui mina alles noor weel olin.

Kui mina alles :: noor weel olin, ::
lapse põlwes :: mängisin. ::

Ei mina tundnud :: muud kui seda, ::
mis mina nägin :: filmaga. ::

Meie elu :: on siin ilmas ::
nii kui linnul :: oksa peal. ::
Ei meie tea :: kas meie saame ::
siin weel kokku :: tulema. ::
Näitab ennast :: rõõmul, siiski ::
lüda on täis :: kurwastust. ::
Rõõm teeb laste ::; laulu heale ::;
kaunimaks, kui ::; kandli heale ::;

—
Rahwalaul.

Meil aia äärne tänawas.

Meil aia äärne tänawas,
kui armas oli see,
kus kasteheinas põlwini
me', lapsed, mängsime.

Kus ehani ma mängisin
küll lille, rohuga,
kust wanataat käekõrwal mind
tõi tuppa magama.

Küll üle aia tahtsin siis
ta kombel waadata.

„Laps oota“, ütles ta: „see aeg
on kiir küll tulema!“

Äeg tuli maa ja mere pealt,
film mõnda seletas;
ei pool nii armas polnud seal,
kui küla tänawas.

L. Koidula.

Linda kaebtus.

Sealt Läänemere kalda pealt
on kuulda Linda nutu healt,
:,: ta õhkab raskest südamest
ja leinab kallist kaasakest. :,:

„Oh Kalew, et nii wara sa
ju pidid surmas närtsima!

:,: Ma olen üksi ilmas nüüd,
ei olnud mul ei sinul süüd! :,:

„Mu pika leina pisarad
su mängumuru täidawad;

:,: kus, kaasa, rõõmus kõndsiime,
seal laenetab nüüd järweke. :,:

„Oh Kalew, tule uuest sa
weel tedre tüfart kosima!

:,: Kui kaua, kallis, tahad sa
küll kalmukambris wiibida?

„Kui kuuled farwe pae pealt
ja wainult Wanemuise healt,
∴ siis kalmud katki purusta
ja tõuse uue jõuga! ∴;

„Ei saa siis Linda leinama,
ei lilmawesi woolama:
∴ siis elan uue iluga
ja uuest' hõiskab Eestimaa!“ ∴;

—
Fr. Kuhlbars.

Kask.

Üks kask meil kaswis õues, just maja
ukse ees.

See oli lapsepõlwes mu armas selfimees.
Ta andis wilu, warju, ta mahl mind
kosutas,

ta kohin sagedaste ∴; mu südant jahutas.∴;

Kui suureks sain, siis pidin ma kodust
lahkuma.

Ma tahtsin wiimast korda ta alla istuda.
Ta lehed kohisesid, kui lauluks salaja:

„Jäe, sõber, isamaale, ∴; siit leiad rahu
sa!“ ∴;

Nüüd olen kaugel ära ju mõnda waewa
nain'd,
ja mõni kallis lootus on mulle tühjaks
läin'd.

Ei kase kohin taha mu meelest kaduda,
kui kostaks minu kõrwu: „: Siit leiad
rahu sa!“ ::

K. E. Malm.

Kewade laul.

Nüüd walju talwe walissus
on laanest lahkunud,
ja kewadine kenadus
nüüd ehib lilled, puud.
Kus iial seisatab mu film
on ilu hiilgamas ;
:; nii kaunis, kosutaw on ilm,
et kõik on kõndimas. :;

Nii lahke linnu laulu heal
nüüd kajab kaafikus,
ja pajupill ja pafun seal
on hüüdmäs poisi suus.

Oh hüppa, süda, rõõmusta,
kõik mured kadugu,
:: keel, laksu lahke lauluga,
meel mõttel mõlkugu! ::

Kus kõik on väljas liikumas
nii rõõmsa meelega,
kus linnud oksal liikumas,
ka sinna jõuan ma.
Seal võidu linnu lauluga
ma tõstan oma healt,
:: ja panen hüüdma pafuna
mäe halja harja pealt. ::

Mu pafun pangu ärkama
kõik meie isamaad,
ja nende meeled märkama,
kes alles magavad.
Kõik laulgu ühes minuga
ja tõstku rõõmsalt healt,
:: et kuuleks meid kõik ilmamaa
mäe halja harja pealt. ::

Dr. K. A. Hermann

Sügise mõtted.

Juba kafe ladwalt lehed lang'wad,
kõle tuul käib üle kesamaa, —
aasta, kellal rõõmu heal on lõppend :
:,: wiimseid tunda hakkab lööma ta. :,:

Kena päike, kas sa wäsin'd oled ?
Pikkamisi pead seal tõstad sa ;
kurwalt oma laste peale waatad —
:,: sügise neid riisun'd armuta. :,:

Kõrged pilwed, nagu hirmust aetud,
üle maa ja mere lendawad ;
kure healed haledaste hüüdwad,
:,: koju poole nemad tõttawad. :,:

Koju poole ! Kodu magus sõna !
Süda, kannata ! Ei sinagi
kausa enam oota ! Koju poole
:,: kutsub isa siind ka wiimati. :,:

L. Koidula.

Õhtu.

Õõ nüüd jõuab jälle
oma rahuga !

Kuldne õhtu päike
läinud hingama.

Heinamaa peal kõlab
weel üks laulu heal,
ja ka õöpik laulab
halja oksa peal.

Jõe lained wool'wad
läbi heinamaa,
woolwad läbi metsa
merde hingama.

Unetiiwad kõikwad
üle metsa, maa.
Kaitsjad une tiivad,
mind nüüd katke ka!

Fr. Kuhlbars.

Õhtu rahu.

Kui päewa kära aega
ei andnud palwele,
siis astu õhtul õue
ja waata ülesse!

Waat', waguſi nad hiilg'wad
ja waat'wad ülewelt:
Sind teretawad tähed,
kui isa ilmad sealt.

Nii päewad, kuud ning aastad
neid nägid taewa feel,
nii päewad, kuud ning aastad
neid näewad hiilg'wat weel.

See käſi, kes neid seadnud,
et kordamööda nad
seal taewa laotuses
kõik lend'wad, piirawad.

See kange käſi kaitsleb
ka mind mu eluteel,
ſee wägew käſi hoiab
mu põrmu mullas weel.

Seft healitseb mu ſüda,
mind püüab wangista':
„Hing, kannata ja oota,
ſa pöörad koju ka!“

L. Koidula.

Kukku sa, kagu.

Kukku sa, kagu, kulda lindu, häälitsele,
hõbenokka,
kukku meile kuulutusi, häälitsele ilmutusi,
weerele laulu wara, ketra kuulutuse
lõnga,
kuju kauni aja kangast!

Kui sa ei kukku, kukkun ise, pajatelen
pardikene,
lasen luige lugusida, seitsmekordseid sõ-
numida
wanast ajast weeremaie, kuldsest ajast
kuuldumaie,
ilu ajast hiilgamaie.

Üks aga sõnum hülge suusta, feine
laente tüterilta,
kolmas ranna kaljudelta, neljas näki
neidulta,
viies wete emandalta, kuues kuude ku-
dujalta,
seitsmes saare taadilt, eidelt.

Kalewipoeg IV. 1-19.

Kiigu, mu paadike.

Kiigu, mu paadike, kõigu nüüd peal'!
Lehwi, mu lauluke, lenda, mu heal!
Laened kõik sõuawad, kaldale jõuawad.
Kiigu, mu paadike, kõigu nüüd peal'!

Laente peal minagi edasi lä'en,
Kuni ma randa ju õitsemas näen.
Uju nüüd waljuste, paadike, pikk on tee!
Kiigu, mu paadike, kõigu nüüd peal'!

Fr. Kuhl bar

Jõua ju kaugelta!

Jõua ju kaugelta,
maru laente laugelta
paadikene rannale,
laf' mind neiu rinnale!

Kus, kallis, kurdad sa?
Laene ehk sind laewaga
mattis merde magama,
surmas häält ja armu ka.

Oot', oot', mu tütreste!
Homme laan ehk peiuke
meie randa jõudama,
Soomest koju sõudema.

Küll õhkas neiu rind,
waiksaks jäi ka wete pind,
wood ja tuule hääledki, —
Peig ei tulnud iialgi,

Kunder

